

ROMÂNIA

CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

Autoritate autonomă sub control Parlamentar

Str. Nerva Traian nr. 3, sector 3, București; tel. +40 21 371 27 66; fax +40 21 371 27 58;
e-mail: secretariat@consiliuldemonitorizare.ro; web: www.consiliuldemonitorizare.ro

Nr. 1197 / 14.06.2022

Dr. Emanuel Gabriel BOTNARIU

R A P O R T

privind vizita de monitorizare desfășurată la Centrul de Recuperare și Reabilitare
Neuropsihiatrică „Brâncovenești”,
com. Brâncovenești, strada Castel la nr. 215, jud. Mureș

Sumar :

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei de monitorizare inopinate desfășurată la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Brâncovenești”, com. Brâncovenești, strada Castel la nr. 215, jud. Mureș, efectuată în temeiul prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități este structurat în trei secțiuni, după cum urmează:

- I. Cadrul general și organizarea vizitei
- II. Constatările rezultate din vizita efectuată
- III. Recomandări

I. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Ordinul nr. 57/05.05.2022, președintele Consiliului de Monitorizare a dispus efectuarea unei vizite de monitorizare inopinate în perioada 10.05.2022 - 13.05.2022 la **Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Brâncovenești”, com. Brâncovenești, strada Castel la nr. 215, jud. Mureș, denumit în continuare „centru”**.

Din echipa de vizitare au făcut parte **.....** inspector de monitorizare în cadrul Consiliului de Monitorizare, în calitate de coordonator al echipei, **.....** și **.....**, experți independenți, reprezentanți ai societății civile.

II. Constatările rezultate în urma vizitei de monitorizare.

1. Descrierea serviciului social

Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Brâncovenești” jud. Mureș, este înființat și funcționează ca o instituție publică de asistență socială de interes județean, cu personalitate juridică aflată în subordinea Consiliului Județean Mureș și în structura Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș.

Capacitatea centrului este de 280 de locuri, după restucturare a rămas de 250 de locuri.

Centrul își desfășoară activitatea în baza Planului de restructurare aprobat de către Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții înregistrat sub nr. 5386/ANPD/DDPD/MI/13.11.2019, plan aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Mureș.

Serviciile nou înființate vor funcționa în structura unei Unități de management care va asigura coordonarea comună a acestora, astfel:

1. Centrul de Abilitare și Reabilitare Elvețian - 50 de locuri;
2. Centrul de Abilitare și Reabilitare Norvegian Brigitta - 50 de locuri;
3. Centrul de Abilitare și Reabilitare Sf. Ana - 50 de locuri;
4. Centrul de Abilitare și Reabilitare „Extindere Erika - 50 de locuri;
5. Centrul de Abilitare și Reabilitare Else Marie - 50 de locuri;
6. Centrul de Abilitare și Reabilitare Primula - 50 de locuri;
7. Centrul de Abilitare și Reabilitare Sf. Maria - 50 de locuri;
8. Un pavilion rămas de când centrul avea în îngrijire și copii - 3 locuri.

Pavilioanele au fost construite prin investiții din fonduri private și fonduri publice, proiecte PHARE, REGIO, BIRD, ONG-uri norvegiene și elvețiene.

Instituția se întinde pe un perimetru de aproximativ 5 hectare și dispune de 8 pavilioane destinate beneficiarilor și anexe după cum urmează:

1. Pavilionul „Elvețian” structurat pe un nivel găzduiește 11 beneficiari de gen feminin și cuprinde: 4 dormitoare cu 3 paturi; 3 grupuri sanitare; izolator cu baie; 1 cameră de zi; 1 sală de mese/activități; 1 oficiu.

2. Pavilionul Norvegian - Brigitta este structurat pe un nivel și gazduiește 18 beneficiari de gen feminin și este structurat astfel: 6 dormitoare cu 3 paturi, 3 grupuri sanitare, o cameră de zi, oficiu, sală de mese, care este folosit și ca spațiu pentru activități.

3. Pavilionul „Sf. Ana”, construcția are 2 nivele (subsol și parter) și găzduiește 50 de beneficiari de gen feminin și cuprinde: 17 dormitoare cu 3 paturi, dormitoarele au grup sanitar propriu; 1 cameră de zi, sală destinată vizitelor, 1 sală de mese cu oficiu, 4 săli de ergoterapie, cabinet medical de consultații și subsolul care este folosit ca spațiu pentru depozitare.

4. Pavilionul „Erika” este o extindere a pavilionului Sf. Ana, unde se află 49 de beneficiari de gen feminin, structurată astfel: 17 dormitoare cu câte 3 paturi și grup sanitar propriu, 1 dormitor cu 2 paturi iar în spațiul liber destinat celui de-al treilea pat, cele două beneficiare din cameră și-au amenajat o croitorie, sala de mese cu oficiu, sală kinetoterapie și masaj, 3 săli destinate activităților de ergoterapie și subsolul.

5. Pavilionul „Else Marie” este o construcție în regim P+1 unde locuiesc 21 de beneficiari de gen feminin cu dizabilități severe și este structurat astfel: 6 dormitoare cu câte 3 paturi, 4 grupuri sanitare, cameră intimă cu grup sanitar, cameră de zi, sala de mese unde se desfășoară și diverse activități și oficiu care este folosit pentru porționarea hranei pentru a fi servită beneficiarilor, iar aceștia, dacă doresc, o pot folosi pentru a prepara un ceai sau pentru a încălzi alimentele personale.

6. Pavilionul „Primula”- structura acestui pavilion este D+P+1 și 50 de beneficiari de gen feminin cu grad scăzut de autonomie. Pavilionul dispune de: 17 dormitoare cu câte 3 paturi în cameră și grup sanitar, două săli pentru servit masa unde se desfășoară și activitățile de ergoterapie, un oficiu, camera de relaxare și cabinet stomatologic. În subsolul clădirii este amenajat un buncăr amenajat cu o toaletă nefuncțională, o spălătorie și spațiul destinat spălării veselei.

7. Pavilionul Sf. Maria este o construcție D+P+1 și găzduiește 50 de beneficiari de gen masculin cu dizabilități severe și este compartimentat astfel: 17 dormitoare cu câte 3 paturi în cameră și grup sanitar propriu, două săli pentru servit masa unde se desfășoară și activitățile de ergoterapie, un oficiu, camera de relaxare și cabinet psihologic. În subsolul clădirii se află o spălătorie și spațiul destinat spălării veselei.

8. În curte se mai află o clădire compusă dintr-un dormitor cu 3 paturi, un grup sanitar și o cameră de zi, unde momentan locuiesc 3 beneficiari de gen masculin veniți din pavilionul Sf. Maria, care ajută la treburile gospodărești. Aceștia sunt încurajați în acest demers ce are ca scop consolidarea deprinderilor de viață independentă, iar angajații urmăresc evoluția acestora în vederea dezinstituționalizării.

În curtea centrului se mai află următoarele clădiri: bucătăria, magaziile alimentare, un atelier de olărit în care 6 beneficiari ai centrului vin constant și modelează obiecte din lut care sunt apoi valorificate; un atelier de ergoterapie cu o bibliotecă și cinematecă; sală de vizite și un mini-altar improvizat unde, la solicitarea beneficiarilor, vin preoți de diverse religii să slujească, aceeași sală are rol și de capelă, la nevoie.

La intrarea în centru se găsesc atelierele angajaților (unde efectuează reparațiile necesare în vederea recondiționării mobilierului din centru) dar și grajdul unde se află un cal.

Birourile administrative sunt situate în pavilionul Sf. Ana.

Sunt elaborate proceduri de lucru și registre, în conformitate cu legislația în vigoare.

Structura de personal a centrului, conform organigramei și a statului de funcții, cuprinde 228 de posturi ocupate după cum urmează:

Denumirea funcției	Nr. posturi în statul de funcții	Posturi vacante
Director centru	1	0
Medic de specialitate	3,5	0
Asistent medical	26	1
Instructor de ergoterapie	5	0
Instructor de educație	2	0
Animator socio-educativ	2	0
Infirmieri	94,5	15,5
Kinetoterapeut	1	0
Pedagog recuperare	7	1
Asistent social	2	0
Psiholog	2	1
Personal administrativ	41,5	22

Beneficiari

La data efectuării vizitei în centru se aflau 249 de beneficiari, iar locul rămas liber este în procedura de admitere (dosar în curs de soluționare la DGASPC Mureș).

Vârsta beneficiarilor:

18-20 ani	20-29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-59 ani	60-69 ani	70-79 ani	80-89 ani	Peste 90 ani
-	24	104	68	35	11	6	1	-

Majoritatea beneficiarilor sunt persoane cu dizabilități mintale încadrate în grad de handicap, după cum urmează:

Tipul de dizabilități:

Fizic	Somatic	Auditiv	Vizual	Mintal	Neuropsihic	Asociat	HIV/SIDA	Boli rare	Surdocecitate
				169	61	19			

Gradul de handicap:

Grav cu asistent personal	Grav	Accentuat	Mediu/ușor
18	83	138	10

2. Respectarea drepturilor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități (denumită în continuare CDPD)

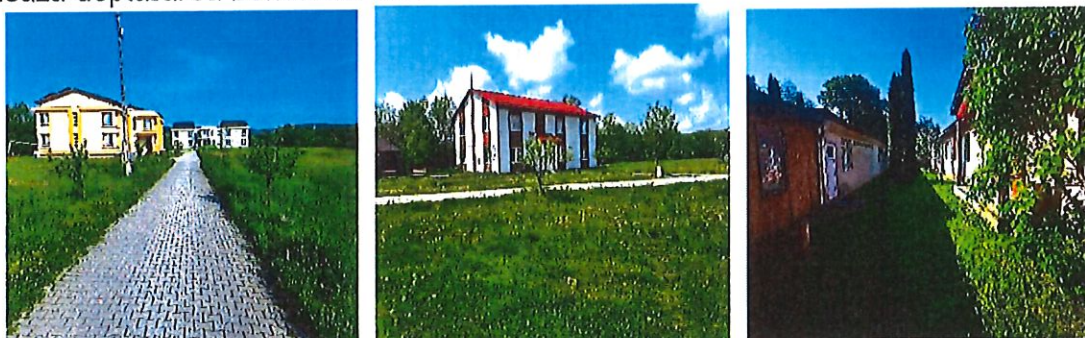
a) Accesibilitate, mobilitate personală, libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

Art. 9 Accesibilitatea

Accesul la C.R.R.N. Brâncovenești se face pe un drum asfaltat care pornește din șoseaua principală a localității cu același nume. Centrul este amplasat în comunitate, la câteva sute de metri de la drumul principal. Beneficiarii, dacă doresc, se pot deplasa cu mijloacele de transport în comun (maxi-taxi sau tren). De asemenea aceștia au la dispoziție în cadrul centrului, două microbuze care prezintă urme de uzură (8+1 cu rampă mobilă).

Amplasarea centrului permite accesul spre comunitate al beneficiarilor, la toate resursele și facilitățile acesteia.

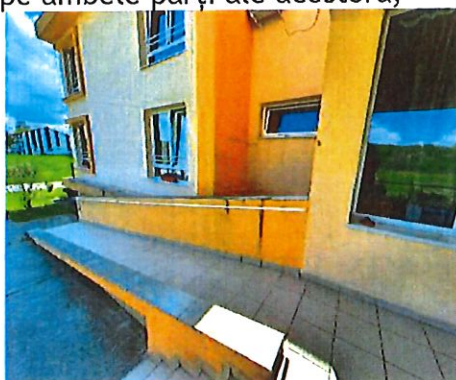
Curtea este spațioasă, are spații verzi, pomi, cu alei betonate sau pietruite care facilitează deplasarea beneficiarilor.

- Echipa de vizitare a identificat următoarele aspecte:

În pavilioanele structurate pe două nivele beneficiarii se deplasează de la un nivel la celălalt, pe scările interioare prevăzute cu balustrade. Pavilioanele nu sunt prevăzute cu lift și nici cu un sistem de transport pe verticală tip jolly.

- Rampele de acces aflate la intrarea în pavilioanele „Else Marie” și „Sf. Maria” sunt neconforme, acestea nu sunt tratate antiderapare, iar mâna curentă nu este montată pe ambele părți ale acestora;

- Pavilioanele centrului sunt parțial accesibilizate, balustrada tip mână curentă nu se regăsește în toate spațiile comune;

- Nu toate grupurile sanitare au sisteme de accesibilizare care să faciliteze accesului la duș sau toaletă a beneficiarilor.

Din relatarea kinezoterapeutului de serviciu, o beneficiară este înscrisă la ședințele de recuperare din centru pentru că a suferit fracturi ale maleolelor în urma unei alunecări în baie.

Art. 20 Mobilitatea personală

Beneficiarii dispun de echipamente și dispozitive asistive, sisteme de scripeți care le asigură mobilitatea.

Art. 21 Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație

Materialele informative și Carta beneficiarului sunt afișate conform prevederilor legile în vigoare.

Psihologul și asistenții sociali realizează informări pe înțelesul beneficiarilor cu privire la drepturile și obligațiile pe care le au. Informarea beneficiarilor se face selectiv, în funcție de capacitatea acestora de înțelegere. Nu există interpret mimico-gestual "pentru că nu este nevoie" spun angajații, pentru cei care înțeleg mai greu se folosește un limbaj repetitiv, simplu și uneori, însoțit de gesturi.

Majoritatea beneficiarilor cunosc și înțeleg pe deplin drepturile pe care le au și modul în care le pot exercita.

Beneficiarii au acces la informațiile oferite prin intermediul mass-media, în fiecare cameră există un televizor. Centrul dispune de o bibliotecă, cinematecă și post telefonic fix accesibil beneficiarilor, iar o parte dintre aceștia dețin și au abilitatea să utilizeze telefoanele mobile. În centru se află o încăpăre dotată cu calculatoare, unde pot merge oricând doresc. Există beneficiari care nu cunosc foarte bine limba română și cer documente din dosarele personale pe care merg în sala de calculatoare unde le traduc cu ajutorul aplicației „google translate”.

b) Recunoaștere egală în fața legii și accesul la justiție (art. 12 și art. 13 CDPD)

Art. 12 Recunoaștere egală în fața legii

În centru se află 15 beneficiari puși sub interdicție judecătorească având numiți tutori astfel: 13 cu tutori din familie și 2 cu tutori care provin din mediul apropiat acestora, cunoștințe.

Au fost 2 cazuri în care măsura punerii sub interdicție a fost revocată și înlocuită cu măsura internării într-un spital de psihiatrie dintr-un alt județ.

În situația altor doi beneficiari, familia acestora a cerut punerea sub interdicție în procese privind succesiunea. Ulterior, s-a solicitat scoaterea acestora de sub interdicție.

Art. 13 Accesul la justiție

Nu există pe rol dosare în cauze de natură penală sau civilă cu privire la beneficiari.

În situațiile de natură juridică care au implicat beneficiarii, reprezentarea specializată a provenit prin intermediul avocaților din oficiu, iar din partea centrului suportul a fost acordat prin intermediul asistenților sociali.

- c) Libertatea și siguranța persoanei, nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, protejarea integrității persoanei (art. 14, 15, 16, 17 din CDPD)

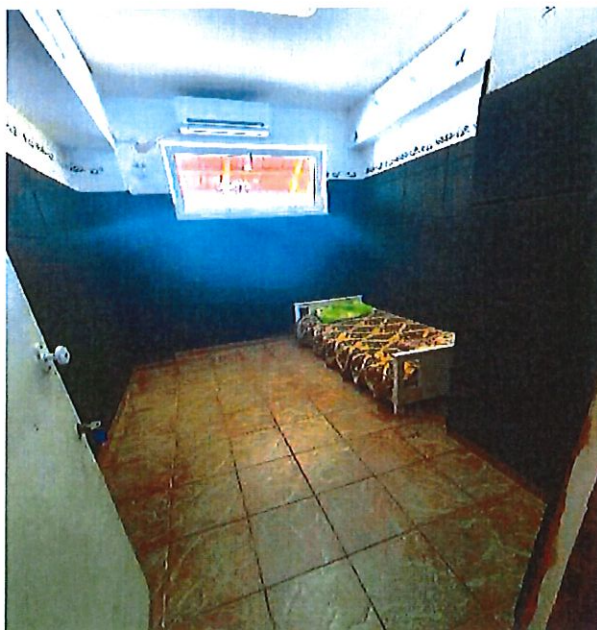
Art. 14 Libertatea și siguranța persoanei

Centrul se află în perioada de restructurare conform planului.

Acesta are serviciu de pază permanent asigurat de personalul din centru, iar intrarea în centru este supravegheată și prin sistem de supraveghere video.

Există procedură în ceea ce privește părăsirea centrului de către beneficiari, cei care pot și doresc să iasă la plimbare, cumpărături sau alte activități o pot face în baza unui bilet de voie, înregistrat la cabinetul medical în prealabil. Totodată, există o procedură pentru învoire pe perioade determinate în urma căreia beneficiarii care sunt în legătură strânsă cu familia, pot părăsi centrul pe o perioadă de peste 5 zile, până la 10 zile.

La nivelul centrului nu se practică conțenționarea conform celor relatate. Însă, echipa de vizitare a constatat că în cele 2 clădiri, "Sfânta Maria" - "Primula", două "camere de relaxare" / izolatoare, în cadrul cărora sunt reținuși, conform procedurii în situații de urgență, beneficiarii care prezintă pericol pentru sine sau ceilalți.

Totodată, conform Registrului evenimentelor deosebite, au fost menționate din anul 2021 până în prezent 60 de aplicări ale diverselor metode de contenționare sau restricționare a libertății, astfel, au fost efectuate 22 de injectări conform protocolului în situații de urgență cu haloperidol, 48 de administrări "normale" de tratament neuroleptic și 22 de contenționări fie fizice prin chingi, fie în izolator.

Din discuțiile purtate cu beneficiarii aceștia spun că nu sunt contenționați, iar camera de relaxare este folosită doar de un beneficiar.

Nu există recomandare din partea medicului psihiatru privind contenționarea pentru niciunul dintre beneficiari. Procedura de "relaxare" fiind pusă în practică la recomandarea medicului de serviciu. La nivelul centrului conform celor relatate de medic, ar exista elemente de imobilizare precum camașă de forță și chingi, însă echipa de vizitate nu le-a identificat. O beneficiară poartă pe cap o cască de protecție pentru a nu se răni.

Există o procedură în caz de urgență care prevede că în prima fază se încearcă aplanarea crizei prin consiliere de către asistentul medical de serviciu, apoi se aplică recomandările medicale în criză și în ultimă instanță se apelează numărului de urgență 112. În registrul special nu s-au notat evenimente care să necesite apelarea 112. Niciun beneficiar nu a solicitat și nici nu a sunat la 112.

Art. 15 Nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant

În urma vizitei de monitorizare nu au fost identificate elemente care ar putea indica faptul că beneficiarilor li se aplică tratamente inumane sau degradante.

Art. 16 Nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului

Echipa de monitorizare nu a identificat elemente care ar putea indica faptul că beneficiarii au fost exploatați sau au fost supuși unor acte de violență sau abuz.

Beneficiarilor li se fac informări ocazionale, verbale cu privire la protecția împotriva neglijării, exploatării, violenței și abuzului. Ei au la dispoziție pe hol, o cutie pentru sesizări și reclamații, dar nu există o procedură privind deschiderea și soluționarea unor posibile sesizări/reclamații. Beneficiarii au spus că au cunoștință despre faptul că pot formula sesizări, dar că preferă să transmită verbal atunci când doresc ceva și că personalul este receptiv la sesizările lor.

Nu sunt înregistrate sesizări și reclamații, registrul aferent este necompletat.

Art. 17 Protejarea integrității persoanei

Pe parcursul vizitei de monitorizare au fost identificate unele aspecte care ar putea să pună în pericol viața și integritatea corporală a beneficiarilor:

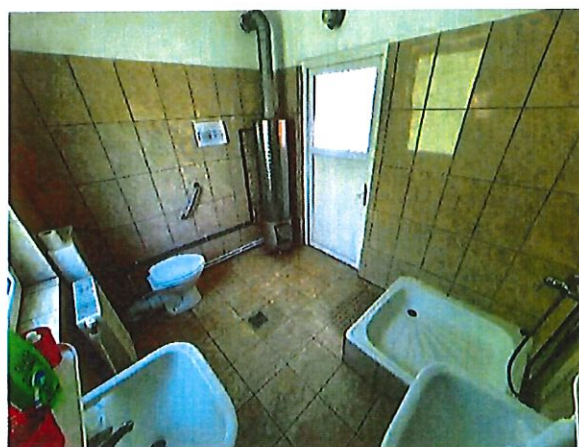
- în curtea centrului este o gramadă/stivă de material lemons (carburant solid care deservește la încălzire), obiecte destinate casării, la care beneficiarii au acces;

- casa scării, care asigură accesul de la parter la etaj și pod, nu are spațiul gol din interior protejat, astfel că există pericolul ca cineva să cadă/să se arunce;

- boilerele tip sobă din băi nu sunt asigurate, astfel există un potențial risc de arsuri dacă sunt atinse.

- d) Libertatea de mișcare și cetățenia, viață independentă și integrare în comunitate, (art. 18, 19 din CDPD), abilitare și reabilitare, participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport (art.26, 30 din CCPD)

Art. 18 Libertatea de mișcare și cetățenia

La data vizitei de monitorizare toți beneficiarii aveau emise acte de identitate valabile. O parte dintre beneficiari au domiciliul stabilit la adresa centrului, iar alții au domiciliul stabilit la familie, dar cu reședința la adresa centrului.

Art. 19 Viață independentă și integrare în comunitate

Personalul centrului încearcă, acolo unde este posibil, menținerea legăturii și contactul permanent cu familia restrânsă sau extinsă sau menținerea relațiilor personale ale beneficiarilor cu alte persoane față de care aceștia au dezvoltat legături de atașament. Astfel, o parte dintre beneficiari păstrează legătura cu familia și sunt vizitați periodic de către aparținători. În timpul pandemiei vizitele au fost restricționate.

Au existat în 2021, 24 de cereri de transfer, toate soluționate și 1 de dezinstituționalizare - o tânără care a mers în familie. Cele 24 de transferuri au fost repartizate astfel: 21 la C.I.A. Reghin, 1 la C.R.R.N. Călugăreni, 1 la Spitalul Municipal Târnăveni - secția psihiatrie, 1 la Spitalul de Psihiatrie Ștei, Bihor.

În anul 2022, până la momentul vizitei a fost făcut un transfer al unei persoane la Spitalul de Psihiatrie Ștei, Bihor, considerându-se în urma evaluărilor, că nevoile persoanei nu mai pot fi satisfăcute în cadrul C.R.R.N.

Art. 26 Abilitare și reabilitare

Beneficiarii au parte de un program anual/lunar/zilnic privind programele de consiliere psihologică. Consilierea din punct de vedere vocațional și familial s-a considerat că nu este necesară. Psihologul aplică teste (deține baterii de teste licențiate), însă este depășit de numărul mare de beneficiari. Într-una din zilele de vizită, echipa de monitorizare a găsit la ușa cabinetului psihologic un grup de beneficiari care aveau programare în vederea consilierii și testării psihologice.

Din analiza documentelor puse la dispoziția echipei de monitorizare de către personalul centrului, a reieșit faptul că există un program zilnic de activități care include planificarea pe ore a activităților de îngrijire personală, servirea mesei, administrarea tratamentului, igienizare, informare și consiliere cu privire la drepturile și facilitățile sociale, abilitare și reabilitare, îngrijire și asistență, activități de menținere/dezvoltare a deprinderilor de viață independentă. Din discuțiile cu beneficiarii a reieșit faptul că există acest program, dar el nu este respectat de toți, pentru că unii beneficiari nu doresc să participe la activități.

Personalul CRRN Brâncovenești consideră persoanele cu dizabilități drept persoane cu probleme care fie trebuie vindecate, fie care nu se pot vindeca, atribuind beneficiarilor centrului un rol pasiv, acela de pacient care este internat într-un salon/pavilion. Având această abordare, preponderent medicală, C.R.R.N. Brâncovenești are în componența

echipei 3 medici generaliști anagajați permanent, 26 de asistente medicale și 95 de infirmieri, în detrimentul personalului de abilitare-reabilitare compus din: 1 kinetoterapeut, 1 psiholog, 5 instructori de ergoterapie, 2 instructori de educație și 7 pedagogi de recuperare.

Unii dintre beneficiari ajută la treburile gospodărești din centru.

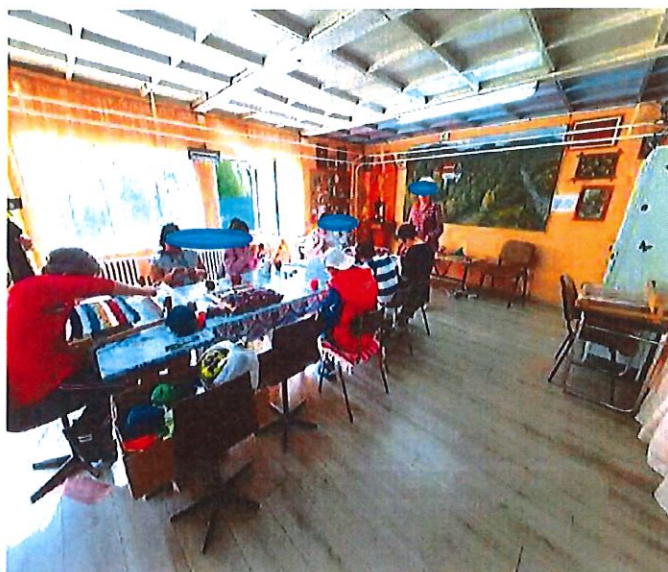
În ceea ce privește activitățile de abilitare și reabilitare desfășurate la nivelul centrului, acestea sunt individualizate, raportate la necesitățile fiecărui beneficiar în parte, conform documentelor aflate la dosarele medicale și sociale ale beneficiarilor. Centrul are angajat un kinetoterapeut și are 2 săli în care se practică ședințe de kinetoterapie și masaj. Beneficiarii au parte de ședințe de acest tip și în cadrul dormitoarelor și a sălii de masaj aflată în Pavilionul „Eeika”.

La nivelul centrului echipa multidisciplinară este formată din: medic, asistent social, psiholog și asistent medical.

Aproape toate fișele de evaluare și reevaluare a capacităților și nevoilor beneficiarilor sunt asemănătoare. Beneficiarii au toți aceleași obiective, aceleași nevoi, aceleași evoluții. Teoretic, documentele sunt personalizate, în fapt, nu sunt.

Sunt și beneficiari care participă la foarte multe activități socio-educative desfășurate la nivelul centrului (olărit, tricostat, țesut covoare, croșetat)

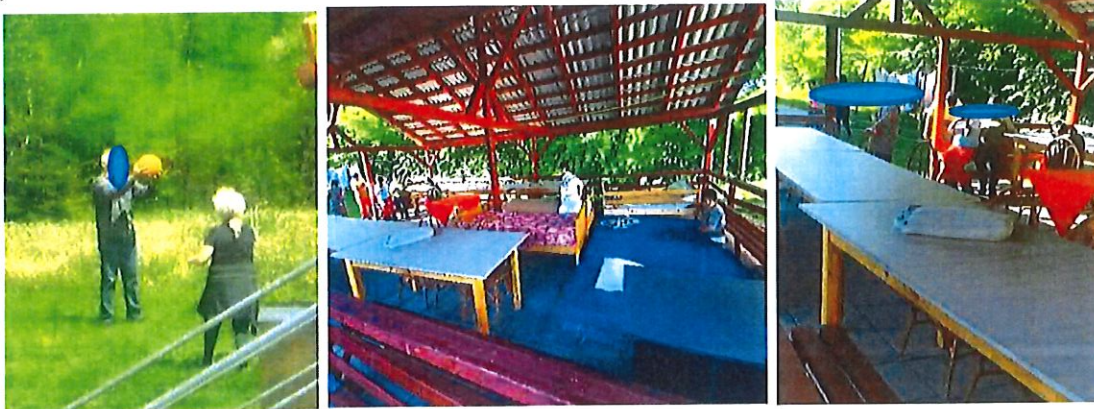

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

Deși curtea are un spațiu foarte mare, aceasta nu este amenajată astfel încât beneficiarii să poată desfășura activități în scop recreativ sau sportiv.

În prima zi de vizită personalul încerca să anime atmosfera printr-un joc de societate în curtea din spatele clădirii, în restul zilelor de vizitare, nu au mai avut loc activități în curte.

O parte dintre beneficiari participă la competiții sportive desfășurate în localitate, împrejurimi și la nivel internațional.

La nivelul centrului există o echipă de fotbal feminin care a câștigat numeroase competiții sportive.

De asemenea, există un grup de beneficiari care realizează obiecte din ceramică cu care participă la diferite concursuri, dar și expoziții cu vânzarea, iar după comercializarea obiectelor, beneficiarii au relatat echipei de vizitare că banii rămân la ei.

Pe perioada pandemiei, au fost sistate ieșirile beneficiarilor la evenimente sau plimbări în comunitate. Din discuțiile cu beneficiarii și din constatările echipei de vizitare, a reieșit faptul că de la încetarea stării de alertă au început să iasă din nou pentru cumpărături la magazinul din apropiere.

- e) Dreptul la viață personală, respectul pentru cămin și familie (art. 22, 23 din CDPD)

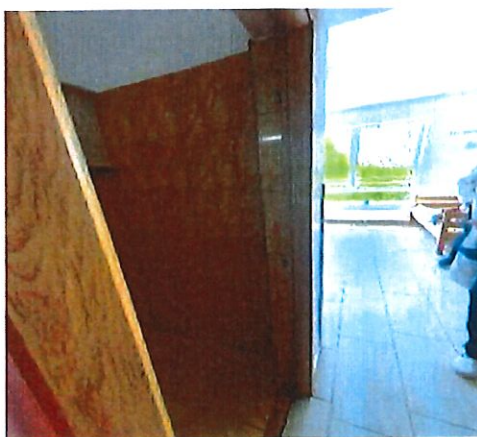
Art. 22 Dreptul la viață personală

Beneficiarilor le este asigurată confidențialitatea datelor cu caracter personal, conform procedurii prevăzută de legislația în vigoare.

- Există două dormitoare care au trecere deschisă dintr-unul în altul în sistem semidecomandat, fără să aibă ușă între ele, aspect care nu respectă intimitatea beneficiarilor.

- Un grup sanitar nu asigură intimitatea beneficiarilor având în vedere că nu are ușă.

Art. 23 Respectul pentru cămin și familie

Beneficiarelor le sunt asigurate, cu acordul lor, măsuri de contracepție prin administrarea de anticoncepționale prescrise de medicul de specialitate. Totodată le este explicat modul în care acestea acționează, astfel încât să înțeleagă efectele lor.

La nivelul centrului 18 femei folosesc metode de contracepție, 14 au în administrare tablete contraceptive și 4 au montat sterilet. Steriletele au fost montate înainte de a fi găzduite în C.R.R.N. Brâncovenești.

Centrul dispune de o cameră intimă. Din discuțiile purtate cu beneficiarii și personalul centrului a reieșit faptul că, înainte de pandemie, beneficiarii se vizitau reciproc săptămânal cu fetele de la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Călugăreni” și Târnăveni și că aceștia erau învățați despre folosirea mijloacelor contraceptive.

Beneficiarii pot folosi la cerere camera intimă pusă la dispoziție de către CRRN Brâncovenești. În prezent, în centru sunt 2 cupluri.

f) Educație (art. 24 CDPD)

Niciunul dintre beneficiari nu urmează un program educațional sau cursuri de specializare/calificare/perfecționare destinate accesului și integrării prin intermediul pieței forței de muncă.

O parte dintre beneficiari au diferite studii absolvite, anterior admiterii în cadrul centrului.

Sănătate (art. 25 din CDPD)

Toți beneficiarii sunt înscrși la același medic de familie.

Administrarea medicației se face de către personalul de serviciu - asistentul medical, în baza prescripției medicului specialist și a medicilor curanți din cadrul centrului. Medicația este pregătită zilnic de către medicul curant în cadrul cabinetului medical, urmare a ieșirii din zona farmaceutică a medicației. Echipa a constatat existența fiselor de consimțământ cu privire la administrarea medicației la dosarele beneficiarilor.

Monitorizarea zilnică a stării de sănătate a beneficiarilor se urmărește printr-o fișă, care este atașată la dosarul medical. În fișele medicale sunt consemnate, cu ocazia fiecărui

consult medical, monitorizarea stării generale de sănătate a beneficiarilor, funcțiile vitale, simptomatologia bolilor, tratamentele stabilite, consultațiile medicale.

Conform spuselor personalului medical, unii dintre beneficiari refuză medicația prescrisă de medicul specialist, fapt ce se consemnează în registrele medicale, însă o acceptă după un scurt interval de timp.

Dintre beneficiari, 200 au tratament neuropsihiatric. Asistența medicală psihiatrică specializată este asigurată prin contract de colaborare cu 3 medici psihiatrii - 1 medic psihiatru de la un cabinet individual și 2 medici psihiatrii de la Spitalul din Reghin.

Beneficiarii au la dispoziție un cabinet medical dotat corespunzător în care se află și aparatul de urgență.

Accesul beneficiarilor la serviciile stomatologice se realizează prin intermediul unui cabinet stomatologic amenajat la nivelul centrului în pavilionul „Primula”. Medicul stomatolog angajat cu jumătate de normă, asigură intervențiile stomatologice minore. Pentru alte tipuri de servicii mai complexe, beneficiarii sunt duși la un cabinet de stomatologic din comunitate.

Toți beneficiarii au fost evaluați în vederea stabilirii restartului funcțional din punct de vedere neuropsihiatric.

g) Munca și încadrarea în câmpul muncii (art.27 din CDPD)

La data efectuării vizitei de monitorizare, niciunul dintre beneficiarii centrului nu era încadrat în câmpul muncii.

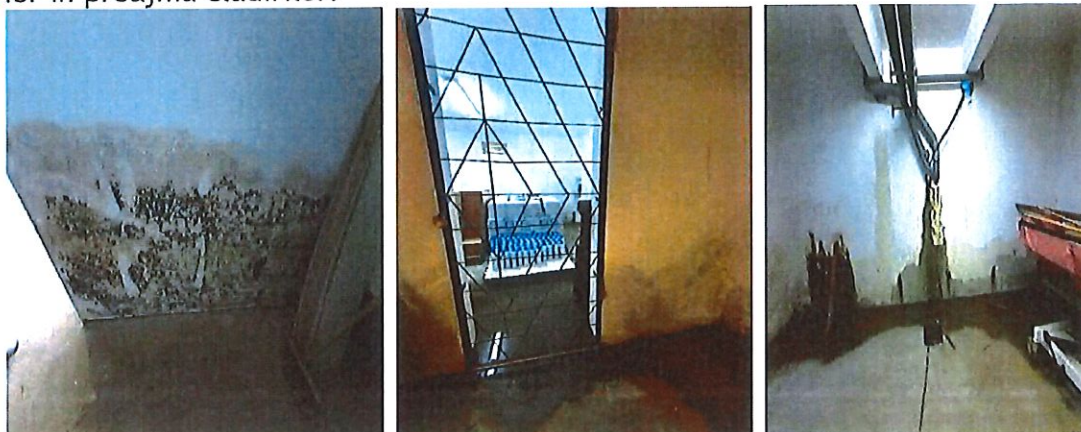
80 de beneficiari au pensii după cum urmează: 56 de beneficiari au pensie de invaliditate, 18 beneficiari au pensie de limită de vârstă și 6 beneficiari au pensie de urmaș.

h) Standarde de viață și protecție socială adecvate (art.28 din CDPD)

Clădirile, în ansamblu, necesită renovări.

Din cauza construirii defectuoase, clădirile prezintă la subsol infiltrații de apă, producând mucegai și igrasie, spațiile neputând fi valorificate. Personalul încearcă să

dreneze toată această apă prin puțuri forate, șanțuri săpate în beton la interior și la exterior în preajma clădirilor.

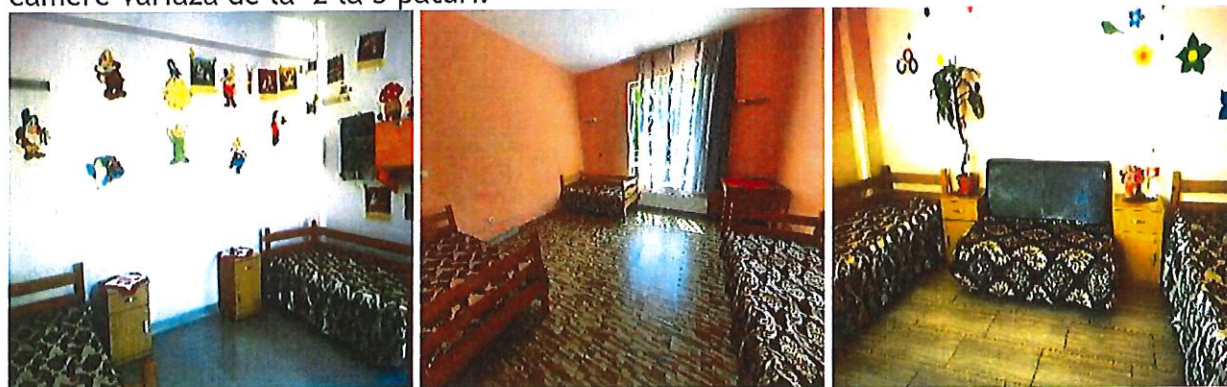

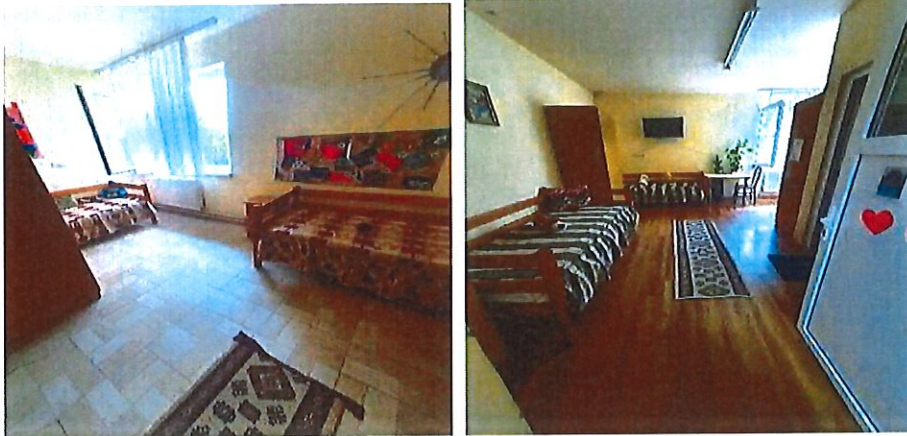
Beneficiarii sunt împărțiți în 8 clădiri cu destinație rezidențială, dintre care o clădire este destinată beneficiarilor de gen masculin (50 de beneficiari).

În 6 dintre clădirile centrului beneficiarii au spațiu adecvat și curat, însă, în celelalte 2 pavilioane, "Sfânta Maria,, și "Primula" aceste condiții sunt precare. Dormitoarele din aceste pavilioane necesită lucrări de igienizare și reparații. Mirosul este pestilențial în majoritatea camerelor.

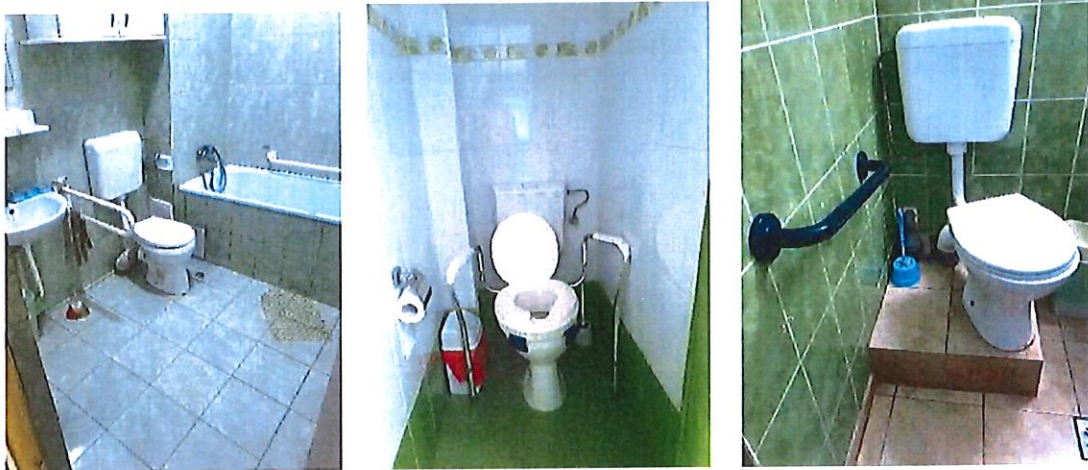

Toate dormitoarele sunt iluminate natural și artificial, iar numărul paturilor în camere variază de la 2 la 3 paturi.

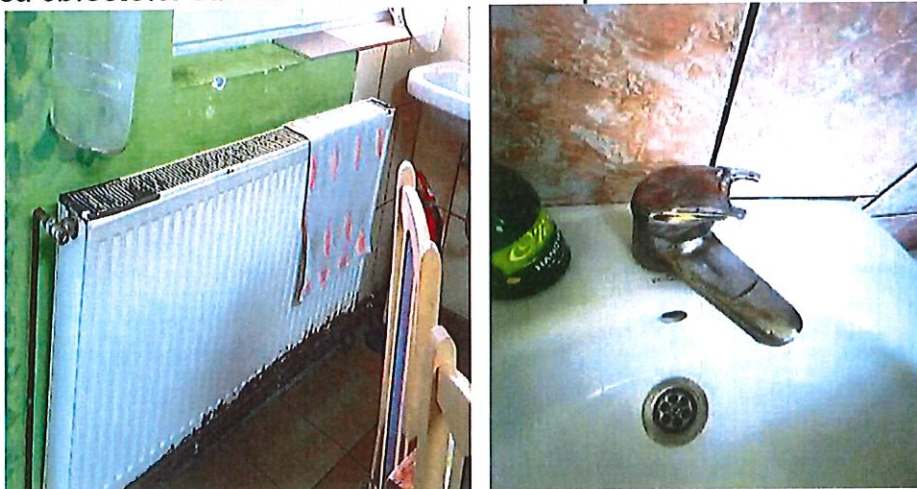

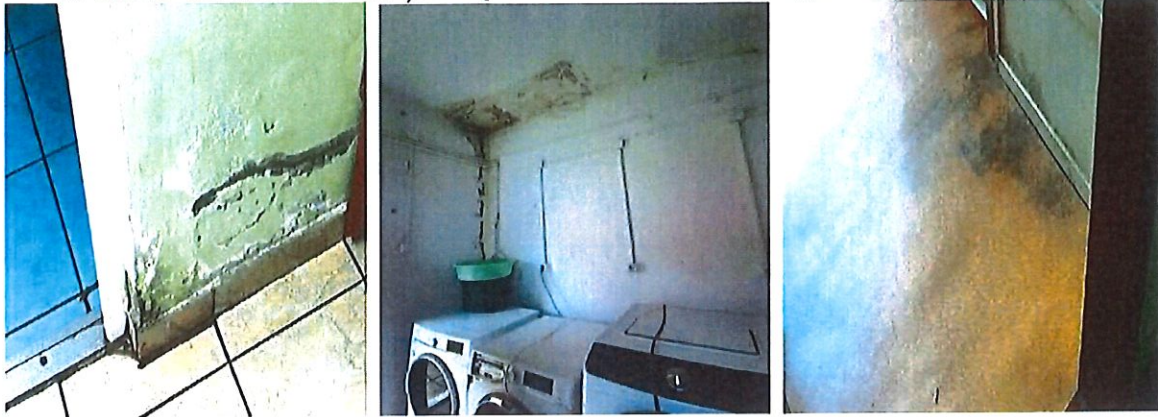
În total sunt 83 de dormitoare și 78 de grupuri sanitare. Cu excepția a 3 clădiri unde un grup sanitar deservește două dormitoare, toate dormitoarele au grupuri sanitare individuale. Fiecare grup sanitar este placat cu faianță și gresie și dotat cu vas wc, duș și chiuvetă.

- Starea obiectelor sanitare din unele băi este precară.

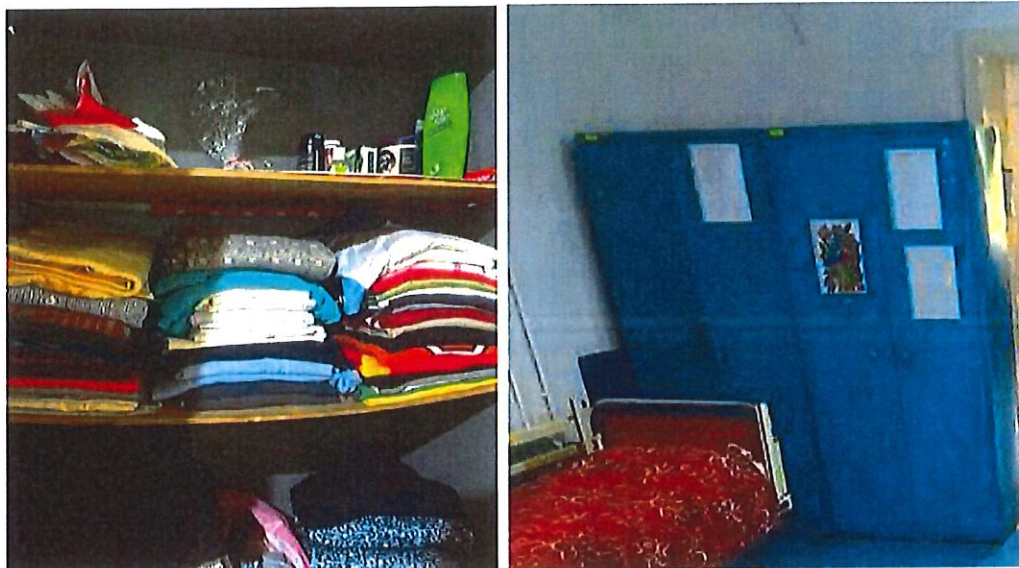
- În unele dormitoare cât și în spațiile conexe există igrasie și infiltrații.

Unele saltele din pavilioanele "Sfânta Maria,, și "Primula" sunt nepotrivite dimensiunilor paturilor sau uzate. La cererea echipei de vizitare, unele saltele au fost înlocuite în timpul vizitei de monitorizare.

Dulapurile ce conțin articolele de îmbrăcăminte ale beneficiarilor, în marea lor majoritate, se regăsesc pe holurile dormitoarelor, închise cu cheie sau lacăt de către beneficiari.

Hrana este preparată în cadrul centrului. Meniul este conceput de asistentul medical cu atribuții de dietetician, care a invocat standardul de cost prea mic pentru a introduce fructe sau legume proaspete în meniul, iar mâncarea puțină se completează cu pâine multă. În prima zi de vizită meniul la prânz pentru cei fără restricții era alcătuit dintr-o supă de varză cu carne de porc, iar felul 2 gogoși cu ciocolată.

Centrul dispune de o bucatărie proprie care este utilată corespunzător astfel încât poate asigura hrana necesară pentru cei 250 de beneficiari.

La nivelul fiecărui pavilion există câte o sală de mese, iar pavilioanele care sunt structurate pe mai multe niveluri au sală de mese pe fiecare etaj destinat beneficiarilor și câte un oficiu unde se porționează mâncarea pentru a fi servită beneficiarilor. Prin

intermediul oficiilor existente la nivelul fiecărei clădirii, beneficiarii își pot pregăti/ încălzi mâncarea după dorințele sau preferințele personale.

Toate sălile de mese sunt curat întreținute și sunt folosite și pentru alte activități desfășurate de către beneficiari (jocuri, puzzle, confecționarea de diferite obiecte).

Mâncarea este dusă din blocul alimentar cu mașina în recipiente speciale, având în vedere că centrul se întinde pe o suprafață mare.

Beneficiarii au afișate meniurile zilnice, care sunt alcătuite de un asistent dietetician, pe o perioadă de 3 săptămâni după care se reiau, în funcție de sezon. Există meniu separat pentru beneficiarii cu regim.

La nivelul centrului există o splătorie centrală cu uscătorie ventilată, dar au amenajate în aer liber și spații pentru uscat rufe, în sezonul cald. Splătoria este utilată și funcțională și are stabilit un traseu pentru colectarea, transportarea rufelor murdare, dar și pentru cele infecțioase

La nivelul fiecărui pavilion există o mini-splătorie. În unele grupuri sanitare există montate mașini de spălat, unde beneficiarii își pot spăla lucrurile personale de mici dimensiuni (tricouri, șosete, etc) .

Magaziile sunt aranjate și organizate pe sortimente iar produsele sunt etichetate și cu termen de valabilitate.

Centrul deține 3 punte termice care asigură temperatura optimă și apa caldă la nivelul centrului.

Personalul ne-a relatat că energia electrică se întrerupe frecvent la nivelul centrului, fapt ce cauzează disconfort beneficiarilor. Centrul nu are un generator de curent electric funcțional.

Art. 29 Participarea la viața politică și publică

Beneficiarilor le este asigurat dreptul la vot. Dacă doresc pot merge la secția de votare ori de câte ori este cazul pentru a-și exercita acest drept. La ultimul scrutin au votat 4 persoane din cele cu drept de vot.

Dreptul la viață, libertatea și siguranța persoanei, nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, protejarea integrității persoanei (art. 10, 14, 15, 16, 17 din CDPD)

Art. 14 Libertatea și siguranța persoanei

1. Amenajarea celor două camere de relaxare conform destinației lor;
2. Conținutul să se facă la recomandarea medicului psihiatru.

Art. 17 Protejarea integrității persoanei

1. Îndepărtarea sau securizarea stivei de material lemnos și a obiectelor destinate casării, depozitate în curtea centrului;
2. Securizarea casei scărilor cu elemente de siguranță între etaje, în cazul clădirilor cu regim de înălțime P+1;
3. Securizarea boilerelor de tip sobă.

Libertatea de mișcare și cetățenia, viață independentă și integrare în comunitate, (art. 18, 19 din CDPD), abilitare și reabilitare, participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport (art. 26, 30 din CCPD)

Art. 26 Abilitare și reabilitare

1. Diversificarea activităților de abilitare și reabilitare;
2. Ocuparea posturilor vacante.

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

1. Amenajarea curții centrului astfel încât să încurajeze angajarea beneficiarilor în diverse activități recreative și sportive.

Dreptul la viață personală, respectul pentru cămin și familie (at. 22.23 din CDPD)

Art. 22 Dreptul la viață personală

1. Asigurarea respectării dreptului la intimitate și viață privată a beneficiarilor (dormitoare, băi).

Art. 24 Educație

1. Reevaluarea și identificarea beneficiarilor care pot urma cursuri școlare ori programe Educaționale, ce au ca scop dezvoltarea competențelor și sprijinirea lor spre dezvoltare prin educație.

Art. 27 Munca și încadrarea în câmpul muncii

1. Evaluarea beneficiarilor în vederea stabilirii capacității de muncă, consilierea și orientarea profesională și acordarea sprijinului în vederea încadrării în muncă.

Art. 28 Standarde de viață și de protecție socială adecvate

1. Efectuare de lucrări de reparații/igienizare în dormitoarele din pavilioanele „Sf. Maria” și „Primua” și grupurile sanitare nerenovate;

i) **Gestionarea la nivelul centrului a situației epidemiologice actuale - Situații de risc și urgențe umanitare (art. 11 CDPD)**

În contextul epidemiologic, cauzat de evoluția răspândirii virusului SARS-COV 2, la nivelul centrului au fost luate toate măsurile recomandate de autorități.

De la începutul pandemiei și până la momentul vizitei 128 beneficiarii au fost depistați pozitiv. 240 de beneficiari sunt vaccinați. Nu s-au înregistrat decese cauzate de infectarea cu SARS-Cov 2.

La intrarea în centru se realizează triajul epidemiologic, cu completarea chetionarului și măsurarea temperaturii fiecărei persoane, conform proceduri centrului. Se efectuează periodic dezinfecții, iar la intrarea în spațiile de servire a mesei sunt puse la dispoziția beneficiarilor soluții dezinfectante. În spațiile comune sunt afișate la loc vizibil materiale informative privind prevenirea îmbolnăvirii cu SARS-COV 2, dar li se fac și informări verbale.

3. Situația deceselor

În ultimii doi ani, în centru au fost înregistrate 4 decese din cauze naturale, după cum urmează:

- în anul 2021 s-au înregistrat 2 decese.
- în anul 2022 s-au înregistrat 2 decese.

Centrul notifică Consiliului de monitorizare fiecare deces. Centrul deține o procedură pentru asistența în stare terminală și deces.

III. Recomandări

Având în vedere cele constatate în urma vizitei pe care am efectuat-o la **Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Brâncovenești”, strada Castel la nr. 215, jud. Mureș**, echipa de vizitare formulează următoarele recomandări pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, astfel cum sunt prevăzute de CDPD:

Accesibilitate, mobilitate personală, libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

Art. 9 Accesibilitatea

1. Accesibilizarea mediului fizic în spațiile comune interioare și exterioare (rampe acces, bară tip mână curentă);
2. Accesibilizarea grupurilor sanitare;
3. Accesibilizarea centrului cu un sistem de deplasare a beneficiarilor pe verticală în cazul celor două clădiri cu regim de înălțime P+1.
4. Reconditionarea sau achiziția unor mijloace de transport fizice și auto pentru deplasarea și mobilitatea beneficiarilor cu problemele de locomotie.

2. Înlocuire/recondiționare/adaptare obiecte de mobilier;
3. Efectuarea lucrărilor de reparații/izolare/igienizare în spațiile cu igrasie și infiltrații;
4. Revizuirea meniurilor astfel încât să asigure aportul nutrițional necesar;
5. Achiziționarea/înlocuirea obiectelor de cazarmament uzate;
6. Achiziționarea unui generator de curent.

În respectarea prevederilor art. 14 alin. (6) și alin. (7) din Legea nr 8/20216 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, instituția vizitată are obligația de a comunica Consiliului de Monitorizare, în termen de 30 de zile, un răspuns motivat privind recomandările și măsurile dispuse. Raportul de vizită și răspunsul motivat sunt publice și se afișază pe pagina de internet a instituției vizitate, pe cea a autorității publice în subordinea și coordonarea căreia se află aceasta, precum și pe cea a Consiliului de Monitorizare, cu excepția datelor personale.

Prezentul raport are inserate fotografiile din care rezultă cele consemnate în acesta. Restul fotografiilor și a înregistrărilor nu se fac publice, acestea rămân arhivate la sediul Consiliului de Monitorizare spre consultare în condițiile legii.

Inspector de monitorizare -
Expert independent -
Expert independent -